

intangible

Digitizing Intangible Cultural Heritage

2021-1-RO01-KA220-VET-000034794

Πρώτο παραδοτέο του έργου:

Συνθετική έκθεση των χωρών-εταίρων για την τρέχουσα κατάσταση στο επίπεδο της ψηφιοποίησης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΧΕΑ). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο ΕΑΧΕΑ μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΆΥΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ. ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΟΠΙΟ ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ, ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ, ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Λόγω της ανάγκης ο πολιτισμός να παραμείνει προσβάσιμος και, ως εκ τούτου, να εμπλέξει το κοινό με νέους και ευρηματικούς τρόπους, η ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς έχει γίνει μια κύρια προσέγγιση που χρησιμοποιείται σε όλη την πανδημία και γίνεται ολοένα και πιο ζωτικής σημασίας στη σημερινή Ευρώπη και τη συνοχή της. Αυτό το φαινόμενο της ψηφιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς έχει μετατρέψει τους πολιτιστικούς πόρους της Ευρώπης σε κρίσιμα σκαλοπάτια προς την ψηφιακή οικονομία. , λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτισμού για την ευρωπαϊκή συνοχή και οικονομία, οι επαγγελματίες του τομέα απαιτούν σχετικές ψηφιακές δεξιότητες και ικανότητες προκειμένου να ανταπεξέλθουν στον ταχύτατα εξελισσόμενο ρυθμό της καινοτομίας.

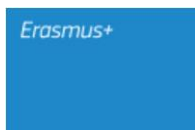
Η σημαντικότερη καθοδήγηση όσον αφορά την ψηφιοποίηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς (ΑΠΚ) βρίσκεται στα Βασικά Κείμενα της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO, 2003), η οποία αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για κάθε επαγγελματία που ασχολείται με την ΑΠΚ. Σε αντίθεση με τα υλικά αντικείμενα της πολιτιστικής κληρονομιάς, η άυλη πολιτιστική κληρονομιά είναι κατά κάποιο τρόπο ασταθής, δεν έχει απτή υπόσταση, ενώ είναι εξίσου υλική, εξίσου σημαντική. Λόγω της ασύλληπτης ιδιαιτερότητάς της, η ΑΠΚ είναι ακόμη πιο δύσκολη ως πεδίο εργασίας και γι' αυτό είναι κρίσιμη η χρήση μεθόδων ψηφιοποίησης για την επίτευξη της διατήρησής της.

Σήμερα, η τεχνολογική πρόοδος επιτρέπει την ψηφιοποίηση και τα εργαλεία ψηφιοποίησης που είναι φιλικά προς τον χρήστη- προκειμένου να αξιοποιήσουν αυτά τα πλεονεκτήματα της ψηφιακής επανάστασης, οι χώρες σε όλο τον κόσμο εφαρμόζουν σήμερα στην πράξη γενικά σχέδια ψηφιοποίησης σε διάφορους τομείς. Αν και δεν απολαμβάνει παρόμοιας αναγνώρισης σε διάφορες γεωπολιτικές περιοχές, η πολιτιστική κληρονομιά είναι ένας σημαντικός τομέας που εμπλέκει τέτοιες εθνικές στρατηγικές. Ένας βασικός λόγος για τη σημασία της ψηφιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι η απειλή της απώλειας, και αυτό είναι το αρχικό και σταθερό κίνητρο της όλης φιλοσοφίας της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς υπό την UNESCO. Τόσο η υλική όσο και η άυλη πολιτιστική κληρονομιά εθνικής και διεθνούς αξίας πρέπει να τεθεί υπό προστασία, διότι είναι εύθραυστοι πόροι, που πάντα επηρεάζονται από τον χρόνο, τις φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές. Αυτός ο ενσωματωμένος εύθραυστος χαρακτήρας της πολιτιστικής κληρονομιάς και οι διαθέσιμες δυνατότητες εικονικής

αποθήκευσης της για το μέλλον παρέχουν ισχυρά κίνητρα για εθνικά προγράμματα με στόχο την ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Όσον αφορά το γενικό σχεδόν παγκόσμιο μέσο που διαχειρίζεται την εφαρμογή σε επίπεδο χώρας της ψηφιοποίησης της ΑΠΚ, το πιο σημαντικό είναι το σύστημα των εθνικών καταλόγων, το οποίο έχει ισχυρή θεσμική, κανονιστική και ακόμη και πολιτική αξία, καθώς δημιουργούνται με βάση τις απαιτήσεις της σύμβασης UNESCO του 2003. Οι εν λόγω κατάλογοι θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν την ποικιλομορφία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς που υπάρχει στην επικράτεια του εκάστοτε κράτους, και οι κοινότητες, οι ομάδες και οι σχετικές ΜΚΟ θα πρέπει να συμμετέχουν στην απογραφή με αποκλειστικό τρόπο. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, ο μηχανισμός της Σύμβασης UNESCO του 2003 προσπαθεί να προσδιορίσει καλύτερους τρόπους για τη διαπολιτισμική επικοινωνία και την προώθηση των δραστηριοτήτων διαφύλαξης σε όλο τον κόσμο, καθώς και για τη δημιουργία αμεσότερης συμμετοχής των ανθρώπων και των κοινοτήτων στην εφαρμογή της Σύμβασης. Μια λύση που συζητήθηκε πρόσφατα για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η δημιουργία μιας διαδικτυακής πλατφόρμας για την ανταλλαγή και διάδοση εμπειριών διασφάλισης μεταξύ των εθνικών τμημάτων. Η δημιουργία της διαδικτυακής πλατφόρμας θα εκμεταλλευόταν όλα τα πλεονεκτήματα της ψηφιακής επικοινωνίας: ευρύτερη συμμετοχή των κοινοτήτων πολιτιστικής κληρονομιάς πέραν της επίσημης επικοινωνίας του κράτους- απεριόριστη και άμεση ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη ΔΚΠ- χρήση ευρέως προσβάσιμης τεχνολογίας- βελτίωση της προβολής των καταλόγων της Σύμβασης της UNESCO του 2003.

*

ΚΡΟΑΤΙΑ

Η Δημοκρατία της Κροατίας εφαρμόζει μια ενεργή προσέγγιση για την αξιοποίηση, την καταγραφή, την τεκμηρίωση και την προώθηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω των πολιτιστικών ιδρυμάτων και των δημόσιων φορέων της. Η επικύρωση της Σύμβασης της UNESCO για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς το 2005 θεωρείται η αλλαγή του κύκλου εργασιών κατά την οποία ο ρόλος της άυλης κληρονομιάς κατέλαβε ισχυρότερη θέση στις εθνικές πολιτικές. Το Υπουργείο Πολιτισμού και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης της Δημοκρατίας της Κροατίας είναι ο κεντρικός φορέας εφαρμογής της Σύμβασης του 2003 και έχει εγγράψει μέχρι σήμερα πάνω από 160 άυλα πολιτιστικά αγαθά στο Μητρώο Πολιτιστικών Αγαθών της Δημοκρατίας της Κροατίας, εκ των οποίων 17 έχουν εγγραφεί σε τρεις καταλόγους της UNESCO για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Ανθρωπότητας. Οι εγγεγραμμένοι φάκελοι είναι το αποτέλεσμα των συνεργατικών πρακτικών μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, πιο συγκεκριμένα της Διεύθυνσης Προστασίας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και της Υπηρεσίας για την UNESCO από κοινού με την Κροατική Επιτροπή για την UNESCO, την Επιτροπή για την Άυλη Κληρονομιά, καθώς και εμπειρογνομώνων από διάφορα επιστημονικά ιδρύματα και κατόχων αυτών των παραδόσεων.

Το Υπουργείο εκτελεί τα διοικητικά και άλλα καθήκοντα που σχετίζονται με τα εξής: έρευνα, εξέταση, παρακολούθηση, καταγραφή, αρχειοθέτηση και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς- την κεντρική υπηρεσία πληροφόρησης και τεκμηρίωσης- τα προστατευόμενα πολιτιστικά αγαθά- καθορισμός των μέτρων για τον καθορισμό των προγραμμάτων δημόσιων αναγκών στον τομέα του πολιτισμού στη Δημοκρατία της Κροατίας- φροντίδα, εναρμόνιση και εποπτεία των χρηματοδοτικών προγραμμάτων που σχετίζονται με την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς- ίδρυση και εποπτεία των φορέων που είναι υπεύθυνοι για το έργο νομικών και φυσικών προσώπων που ασχολούνται με την αποκατάσταση, τη συντήρηση και άλλα καθήκοντα που σχετίζονται με την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, παροχή προϋποθέσεων για την εκπαίδευση και κατάρτιση επαγγελματιών στα καθήκοντα που σχετίζονται με την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς- καθορισμός του σκοπού, των απαιτήσεων για τη χρήση των πολιτιστικών αγαθών και της διαχείρισης των πολιτιστικών αγαθών σύμφωνα με τους κανονισμούς- καθορισμός των ειδικών όρων δόμησης που

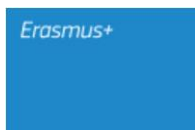

απαιτούνται για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς- εκτέλεση καθηκόντων επιθεώρησης που σχετίζονται με την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Με πρωτοβουλία και σε συμφωνία με την Κροατική Επιτροπή για την UNESCO, το 2002 ιδρύθηκε στο Υπουργείο Πολιτισμού η πρώτη ειδική Επιτροπή για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά. Τα μέλη της επιτροπής είναι εθολόγοι, εξωτερικοί συνεργάτες από επιστημονικά ινστιτούτα, σχολές και μουσεία, εμπειρογνώμονες στην παραδοσιακή πολιτιστική κληρονομιά της Κροατίας. Έργο της Επιτροπής είναι να προτείνει μέτρα για την προστασία, τη διατήρηση και την προώθηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως η επιλογή, η εξέταση και η προετοιμασία προτάσεων για την εγγραφή άυλων πολιτιστικών αγαθών στο Μητρώο Πολιτιστικών Αγαθών της Δημοκρατίας της Κροατίας. Η επιτροπή υποβάλλει τα εγκεκριμένα προγράμματα και τις προτάσεις στον Υπουργό Πολιτισμού και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Κάθε χρόνο, μέσω δημόσιων προσκλήσεων, το Υπουργείο Πολιτισμού και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης υποστηρίζει μια σειρά από δραστηριότητες που εξασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη ένταξη της άυλης κληρονομιάς στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση, σε αναπτυξιακά έργα, στην επαρκή προσφορά παραδοσιακών προϊόντων στην αγορά, σε διάφορες δραστηριότητες έρευνας και τεκμηρίωσης, στον σχεδιασμό της βιώσιμης ανάπτυξης, στην ανάπτυξη δημιουργικών προσεγγίσεων για την κληρονομιά κ.λπ. Η διαδικασία αυτή λαμβάνει επίσης υπόψη την αναγκαιότητα και την ανάγκη εμπλοκής διαφόρων τομέων και όλων των επιπέδων των κοινωνικών φορέων στο σύνολό τους σε ποικίλες δραστηριότητες σχεδιασμού και εφαρμογής των μέτρων προστασίας- η διατήρηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στην Κροατία πραγματοποιείται συστηματικά και με τη συμπερίληψη όλων των επαγγελματικών επιπέδων, με ενεργό συμμετοχή των τοπικών, δημοτικών και περιφερειακών κοινοτήτων, καθώς και των σχετικών ενδιαφερομένων μερών.

Προγράμματα ανώτερης εκπαίδευσης σε τομείς που συνδέονται με τη διασφάλιση και τη διαχείριση της ΑΠΚ προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο του Ζάγκρεμπ, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών στο Ζάγκρεμπ,

Τμήμα Εθνολογίας και Πολιτιστικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο του Ζάγκρεμπ, Σχολή Κροατικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο του Ζάγκρεμπ, Τμήμα Εθνολογίας και Ανθρωπολογίας, κ.λπ.

Καθώς ορισμένοι από τους στόχους της Σύμβασης της UNESCO του 2003 είναι η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την αξία και την ευπάθεια της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, η οποία εκτίθεται σε μια σειρά από διαφορετικές κοινωνικο-ιστορικές επιδράσεις που οδηγούν στην εξαφάνισή της, δημιουργήθηκε μια σειρά εκθέσεων με σκοπό την παρουσίαση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Κροατίας στους καταλόγους της UNESCO, ως μια πολύ πολύτιμη συμβολή στη διατήρησή της. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του έργου "e-Culture - Ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς" που συγχρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Συνοχή 2014- 2020, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Το Υπουργείο Πολιτισμού και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης υλοποίησε το έργο σε συνεργασία με την Κροατική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση, την Κροατική Πολιτεία. Στόχος των κατευθυντήριων γραμμών για την ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι να καθιερωθεί και να ενθαρρυνθεί μια συστηματική και ενιαία προσέγγιση για την ψηφιοποίηση του υλικού σε πολιτιστικά ιδρύματα και να δημιουργηθούν μοναδικοί και εναρμονισμένοι κανόνες και προδιαγραφές σχετικά με τη διαδικασία και τις παραμέτρους της ψηφιοποίησης.

Παραδείγματα έργων ψηφιοποίησης ICH στην Κροατία:

Κροατικό Εθνικό Κρατικό Αρχείο - Τα κροατικά αρχεία βρίσκονται σε συνεχή διαδικασία ψηφιοποίησης των ληξιαρχικών βιβλίων και διαφόρων άλλων αρχείων και τα καθιστούν διαθέσιμα μέσω του διαδικτυακού ψηφιακού τους αρχείου ARHiNET (Κεντρικό Εθνικό Μητρώο Αρχειακών Αρχείων και Συλλογών της Δημοκρατίας της Κροατίας). Το ARHiNET είναι το κεντρικό εθνικό αρχείο αρχειακού υλικού που διατηρούν τα Κρατικά Αρχεία της Κροατίας. Το ηλεκτρονικό μητρώο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του συστήματος ARHiNET και επιτρέπει την πρόσβαση σε δεδομένα σχετικά με αρχειακές πηγές που φυλάσσονται σε κρατικά και άλλα αρχεία και σε άλλα ιδρύματα που διαθέτουν αρχειακό υλικό.

Το Ινστιτούτο Εθνολογικής και Λαογραφικής Έρευνας είναι ένα κέντρο εθνολογικής, πολιτισμικής-ανθρωπολογικής, λαογραφικής, εθνομουσικολογικής και παρόμοιας επιστημονικής έρευνας, με έμφαση στη διεπιστημονική και διεπιστημονική κριτική έρευνα του πολιτισμού, που περιλαμβάνει πλήρως τις παραδοσιακές, λαϊκές, καθημερινές και άλλες πτυχές

και αρθρώσεις. Το Ινστιτούτο διαθέτει πλούσια βιβλιοθήκη και συλλογή εθνογραφικού υλικού, όπου φυλάσσεται πλήθος συλλογών χειρογράφων, ηχογραφήσεων και βιντεοσκοπήσεων, φωτογραφιών και ταινιών. Η δραστηριότητα του Ινστιτούτου περιλαμβάνει εμπειρική και θεωρητική έρευνα- συλλογή και κριτική επεξεργασία δεδομένων και διασφάλιση της διαθεσιμότητάς τους- συγγραφή, παρουσίαση σε συγκεντρώσεις και δημοσίευση επιστημονικών και επαγγελματικών έργων- συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και σε εκπαιδευτικά προγράμματα- δημοσίευση τμημάτων του υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή και σε CD και DVD- υπηρεσίες της εξειδικευμένης βιβλιοθήκης κ.λπ.

Μέσω του Ψηφιακού Αποθετηρίου του Ινστιτούτου Εθνολογίας και Λαογραφίας, το Ινστιτούτο φροντίζει μια μοναδική συλλογή εγγράφων (κείμενο, παρτιτούρες, ήχος, βίντεο, φωτογραφία) σχετικά με τον παραδοσιακό και σύγχρονο πολιτισμό και την κοινωνία μέσω της υπηρεσίας τεκμηρίωσης. Τα αρχεία είναι διαθέσιμα διαδικτυακά σε ερευνητές και άλλους χρήστες μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας - αποθετηρίου (dief.eu), η οποία έχει καταρτιστεί με στόχο τη σύνδεση παρόμοιων ιδρυμάτων και τη διασφάλιση της απλής ανταλλαγής δεδομένων.

Έργο "Ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς" - Η πύλη eKultura αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου eKultura "Ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς", το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης στο πλαίσιο της υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα και Συνοχή 2014-2020". Το έργο υλοποιείται από το Υπουργείο Πολιτισμού και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης σε συνεργασία με ιδρύματα-εταίρους, τα Κρατικά Αρχεία της Κροατίας, την Κροατική Ραδιοτηλεόραση, το Μουσείο Τεχνών και Χειροτεχνίας και την Εθνική και Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη του Ζάγκρεμπ. Στόχος του έργου είναι να συμβάλει στην αυξημένη χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην επικοινωνία μεταξύ των πολιτών και της δημόσιας διοίκησης με τη δημιουργία ενός συστήματος πληροφοριών για το συντονισμό της επικοινωνίας και την ανάπτυξη μιας κεντρικής λύσης λογισμικού στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς (<https://ekultura.hr/>).

Το ICARUS CROATIA είναι μια μη κερδοσκοπική ένωση αφιερωμένη στην έρευνα της ιστορικής κληρονομιάς, στην προώθηση της διαθεσιμότητας των αρχειακών πηγών μέσω των σύγχρονων τεχνολογιών και στην ανάπτυξη της διοργανικής και διεθνούς συνεργασίας στον τομέα των πολιτιστικών, επιστημονικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Ένα από τα έργα που υλοποίησε πρόσφατα το ICARUS ήταν το *BoostDigiCulture - Ένα βιώσιμο πλαίσιο για τη βελτίωση της ψηφιακής αναβάθμισης των ενήλικων επαγγελματιών του πολιτισμού (2022-2023)*.

*

ΚΥΠΡΟΣ

Η Κυπριακή Δημοκρατία επικύρωσε τη σύμβαση το 2006. Η Εθνική Επιτροπή της Κύπρου για την UNESCO συστάθηκε ως άμεσο αποτέλεσμα της σύμβασης. Ο οργανισμός συντονίζεται με άλλους κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς φορείς, οι οποίοι εργάζονται για την αρχειοθέτηση και άλλο σχετικό υλικό.

Η Εθνική Επιτροπή της Κύπρου για την UNESCO είναι ο φορέας που δημιουργήθηκε ειδικά για τα καθήκοντα αυτά. Συντονίζεται με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κύπρου και το Κυπριακό Κέντρο Ερευνών. Υπάρχει επίσης ένας αριθμός Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που ασκούν αυτές τις δραστηριότητες ξεχωριστά αλλά σε επαφή με τους κυβερνητικούς φορείς (π.χ. το Δημοτικό Μουσείο Λεβέντη, το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, η Υπηρεσία Χειροτεχνίας Κύπρου).

Υπάρχει ένας κατάλογος που διαχειρίζεται το Κυπριακό Κέντρο Ερευνών- επιτρέπει σε κυβερνητικά και μη κυβερνητικά ιδρύματα να δημιουργούν καταχωρήσεις στον κατάλογο. Παρέχει επίσης την ευκαιρία να μελετηθούν πιθανές υποψηφιότητες για τον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο της UNESCO για το ΙΚΧ της Ανθρωπότητας. Ο δικτυακός τόπος είχε αντιμετωπίσει προβλήματα στο παρελθόν και είχε επικριθεί στο παρελθόν. Έχει βελτιωθεί σημαντικά (<http://www.unesco.org.cy/>).

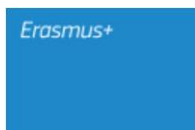
Το 2013, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου ίδρυσε το Ερευνητικό Εργαστήριο Ψηφιακής Κληρονομιάς με έναν πολύ σημαντικό στόχο: την έρευνα για την ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση, αρχειοθέτηση και προώθηση της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου. Σήμερα, το Ερευνητικό Εργαστήριο Ψηφιακής Κληρονομιάς λειτουργεί ως συντονιστής για τρία σημαντικά Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα και συμμετέχει ως εταίρος σε πέντε επιπλέον παρόμοιες σημαντικές πρωτοβουλίες.

Η έρευνα του ιδρύματος επικεντρώνεται σε τέσσερις θεματικούς τομείς, την καταγραφή, την πρόσβαση, τη διαχείριση και τη διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μερικά παραδείγματα είναι: Η έρευνα για το πολιτιστικό μνημείο και την

πολιτιστική κληρονομιά: ερευνητικές συνεργασίες σχετικά με τη χρήση και τον αντίκτυπο της ψηφιοποίησης στον τομέα της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της μνήμης του παρελθόντος- μέθοδοι για τη 2D/3D ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως ανάπτυξη συστημάτων, βάσεις δεδομένων μεγάλης κλίμακας, εικονικές αναπαραστάσεις, τρισδιάστατες οπτικοποιήσεις- ψηφιοποίηση οπτικοακουστικών αρχείων- πρότυπα στην ψηφιακή πολιτιστική κληρονομιά- διαχείριση γνώσης και μνήμη, σημασιολογικός εμπλουτισμός των αντικειμένων, κωδικοποίηση μεταδεδομένων, συλλογισμός και συμπερασματολογία- λειτουργία διαδραστικών τεχνολογιών που επιτρέπουν την αλληλεπίδραση του χρήστη με το περιεχόμενο- ανάπτυξη νέων εφαρμογών και mash-ups πάνω σε υπάρχοντα σύνολα γνώσεων και δεδομένων- φιλοξενία νέων ερευνητικών έργων- οργάνωση δραστηριοτήτων, εκδηλώσεων, σεμιναρίων και συνεδρίων για τη συζήτηση νέων θεμελιωδών ερευνητικών δυνατοτήτων- χρήση και επαναχρησιμοποίηση ψηφιοποιημένων συλλογών.

Μετά τη δημιουργία του καταλόγου ICH, αναλήφθηκαν πολλές δημόσιες πρωτοβουλίες (τόσο από ΜΚΟ όσο και από άτομα και κοινότητες) για τη δημιουργία καταχωρίσεων που θα παρουσιαστούν στην UNESCO. Άλλωστε, οι κοινότητες εμπλέκονται άμεσα με τις δραστηριότητες της ΑΠΚ τόσο στο πλαίσιο του τουρισμού όσο και στην καθημερινή τους ζωή. Σχέδια διάδοσης, εμπορευματοποίησης, υβριδισμού, κάλυψης του χάσματος μεταξύ των ακαδημαϊκών και των μικρών κοινοτικών πρωτοβουλιών, τα οικογενειακά/κοινοτικά ψηφιακά αρχεία: http://www.unesco.org.cy/ProgrammesIntangible_Cultural_Heritage_of_Cyprus,EN-PROGRAMMES-04-02-03,EN.

Παραδείγματα έργων ψηφιοποίησης ICH στην Κύπρο: Εικονικό μουσείο χορού - Λαϊκοί χοροί
<http://andreasaristidou.com/CYdigitization.html>

Απεικόνιση: Κέντρο για Αρχαιολογία και Πολιτισμός Πολιτιστικής
και Αρχαιολογικής Κληρονομιάς - Ζωγραφική, Φωτογραφία
<https://www.cyi.ac.cy/index.php/education/phd-programs/digital-cultural-heritage.html>

SCHEGAR - Διασφάλιση της πολιτιστικής κληρονομιάς του χορού μέσω της επαυξημένης
πραγματικότητας [http://digiphotolab.survey.ntua.gr/?project=terpsichore-transforming-
intangible-folkloric-performing-arts-into-tangible-choreographic-digital-objects](http://digiphotolab.survey.ntua.gr/?project=terpsichore-transforming-intangible-folkloric-performing-arts-into-tangible-choreographic-digital-objects)

Ψηφιακή Πολιτιστική Κληρονομιά - Κέντρο Απεικόνισης για την Αρχαιολογία και την Πολιτιστική
Κληρονομιά
<https://castorc.cyi.ac.cy/research/digital-cultural-heritage>

V-MusT.net: [https://www.cyi.ac.cy/index.php/starc/research-
information/completedprojects/v-must-net-virtual-museum-transnational-network.html](https://www.cyi.ac.cy/index.php/starc/research-information/completedprojects/v-must-net-virtual-museum-transnational-network.html)

Ένα προφίλ εφαρμογής μεταδεδομένων για την περιγραφή ψηφιακών λαογραφικών πόρων σε
επίπεδο συλλογής

<https://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/13715>

- Δημόσια και δημιουργική χρήση των μεταδεδομένων της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς
(για παράδειγμα, ενθαρρυνόμενη από τους πρόσφατους περιορισμούς του COVID-19):

[http://www.unesco.org.cy/ProgrammesIntangible_Cultural_Heritage_of_Cyprus,EN-
PROGRAMMES-04-02-03,EN](http://www.unesco.org.cy/ProgrammesIntangible_Cultural_Heritage_of_Cyprus,EN-PROGRAMMES-04-02-03,EN)

- Εκθέσεις ICH (εθνογραφικές) στον ψηφιακό χώρο ή συμβατική έκθεση με χρήση και
ψηφιακών πόρων (εκθέσεις πολυμέσων), ο ρόλος των ψηφιακών μέσων στα εθνογραφικά
μουσεία: <https://www.visitcyprus.com/index.php/en/discovercyprus/rural/museums-galleries;>
[http://foodmuseum.cs.ucy.ac.cy/web/guest/home,](http://foodmuseum.cs.ucy.ac.cy/web/guest/home)

https://www.instagram.com/explore/locations/274150229/cyprus-museum/?utm_source=ig_embed&ig_rid=3a5f0110-f6a8-492f-8312-016711b8bf8f&ig_mid=4F528131-8F88-4BBD-9F95-FB56313B029E;

<https://www.instagram.com/cyprusfolkartmuseum/>

EIKONOLOGION: χρησιμεύει ως το ψηφιακό αποθετήριο της Κύπρου για τους φυσικούς και πολιτιστικούς θησαυρούς της. Ακαδημαϊκοί ερευνητές και φοιτητές πανεπιστημίων μπορούν πλέον να ανεβάζουν το δικό τους εικονογραφικό περιεχόμενο σε αυτό το παγκόσμιο δίκτυο. Χρησιμεύει ως ερευνητικό εργαλείο για τους φοιτητές, το ευρύ κοινό και την παγκόσμια ακαδημαϊκή κοινότητα. Το EIKONOLOGION αποτελεί ένα κρίσιμο εργαλείο για τη διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου και δίνει την ευκαιρία σε μεταπτυχιακούς φοιτητές του UCY και άλλων πανεπιστημίων να αποκτήσουν τεχνογνωσία στον τομέα αυτό. Το Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης και το Ίδρυμα Total Energies είναι οι χορηγοί του έργου αυτού.

FLORA CYPRIA: Περιέχει κατάλογο της αυτοφυούς χλωρίδας της Κύπρου και της Μεσογείου. Για να γνωρίσουμε και να χρησιμοποιήσουμε τα φυτά αυτά στη δημόσια και ιδιωτική διαμόρφωση του τοπίου και να αποτρέψουμε την αλλοίωση της παραδοσιακής όψης των ιστορικών μας κέντρων, των κτιστών και φυσικών τοπίων, από τη σύγχρονη εισβολή τροπικών και υποτροπικών φυτών και άλλων, επιδιώκει την κατάλληλη ευαισθητοποίηση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων της Κύπρου και όλων των Μεσογειακών. Πολλοί οργανισμοί, συγκεκριμένα το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, το Ίδρυμα Total Energies και το Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης, έχουν χρηματοδοτήσει την πρωτοβουλία αυτή.

Η Έδρα UNESCO για την Ψηφιακή Πολιτιστική Κληρονομιά στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου ιδρύθηκε στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) το 2018. Η ίδρυση της Έδρας στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο αποτελεί διεθνή αναγνώριση της σημαντικής συμβολής του Εργαστηρίου Έρευνας Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου στον τομέα της ψηφιοποίησης, διατήρησης και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ανθρωπότητας. Ο κύριος στόχος αυτής της μοναδικής Έδρας είναι να καθορίσει, να επεκτείνει και να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα έρευνας στην ψηφιακή κληρονομιά, το οποίο θα προωθήσει την ατζέντα της UNESCO για την πολιτιστική κληρονομιά στην ευρύτερη περιοχή.

Η Έδρα υλοποιεί ένα ευρύ πρόγραμμα έργων ευαισθητοποίησης και ανταλλαγής γνώσεων σχετικά με το ρόλο της ψηφιακής πολιτιστικής κληρονομιάς (DCH) στην περιοχή της Ανατολικής

Μεσογείου και πέραν αυτής. Επιπλέον, εισάγει πρότυπα προγράμματα σπουδών DCH ("Πολιτιστική Πληροφορική") σε επαγγελματικό, προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο και επεκτείνει τη διαθεσιμότητα των μαθημάτων, τη διδασκαλία και τις εγκαταστάσεις μελέτης σε φοιτητές διεθνώς μέσω της υπερσύγχρονης ηλεκτρονικής μάθησης. Πρόεδρος είναι ο Δρ. Μαρίνος Ιωαννίδης, Διευθυντής του Ερευνητικού Εργαστηρίου Ψηφιακής Κληρονομιάς, που ιδρύθηκε το 2013, στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (<https://digitalheritagelab.eu/>).

*

ΕΛΛΑΔΑ

Η Ελλάδα είναι κράτος μέλος της Σύμβασης της UNESCO του 2003 από το 2007. Η Διεύθυνση Σύγχρονων Πολιτιστικών Αγαθών και Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΣΣΠΠΚ και ΑΠΚ) του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, καθώς και μια Εθνική Επιστημονική Επιτροπή για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, είναι οι κύριοι οργανισμοί που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή της Σύμβασης. Καθορίστηκε επίσης ο τρόπος με τον οποίο θα εφαρμοστεί η Σύμβαση. Η εν λόγω Διεύθυνση επιβλέπει τον γενικό σχεδιασμό καθώς και την εκτέλεση πολυάριθμων δράσεων για τη διατήρηση των άυλων πολιτιστικών αγαθών που περιλαμβάνονται στους διάφορους καταλόγους και στον Εθνικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας (ΕΕΑΠΚΕ) σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Σύμβασης της UNESCO. Ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση και τη διατήρηση της κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης της ζωντανής κληρονομιάς, παρέχεται από τον νόμο για την προστασία των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς εν γένει (2002).

Παρόλο που δεν υπάρχουν ειδικά προγράμματα κατάρτισης για τη διαχείριση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, πολλά πανεπιστήμια και άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αρχίζουν να διδάσκουν αυτό το θέμα και η Διεύθυνση MCA&ICH έχει συζητήσει για τα θέματα αυτά με το προσωπικό των πανεπιστημίων, τους ερευνητές και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Επίσης, η Διεύθυνση διοργάνωσε ένα συνέδριο για την ανάπτυξη ικανοτήτων για περισσότερα από 40 στελέχη του Υπουργείου που εμπλέκονται στην εφαρμογή της Σύμβασης. Το Ελληνικό Κέντρο Λαογραφικών Ερευνών, η Ακαδημία Αθηνών, καθώς και ορισμένα άλλα ινστιτούτα, λαογραφικοί και πολιτιστικοί οργανισμοί, εξειδικευμένα μουσεία κ.ο.κ., διαθέτουν τεκμηρίωση. Σε ορισμένες από αυτές τις αρχειακές συλλογές που έχουν ψηφιοποιηθεί, παρέχεται δημόσια πρόσβαση.

Παραδείγματα έργων ψηφιοποίησης ICH στην Ελλάδα:

Ένα από τα μεγαλύτερα έργα ψηφιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και των ιστορικών κειμηλίων της χώρας μας χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020" και ειδικότερα από τον Άξονα Προτεραιότητας "Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας", με συνολικό προϋπολογισμό (δημόσια δαπάνη) 26 εκατ. ευρώ.

Συγκεκριμένα, ψηφιακοί οδηγοί, εικονικές περιηγήσεις, εφαρμογές αφήγησης ιστοριών, διαδραστικές εκπαιδευτικές εφαρμογές, διαδραστικό χρονολόγιο, ψηφιακά πορτρέτα και ψηφιακά βιβλία επισκεπτών έρχονται σε 53 μουσεία, θέατρα, βιβλιοθήκες, ιερές μητροπόλεις με ναούς μεγάλης ιστορικής αξίας, την Ακαδημία Αθηνών, το Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδαύρου και τη HELEXPO-DETH.

Αναφορικά με τα ελληνικά εθνικά μέσα υλοποίησης των στρατηγικών ψηφιοποίησης της ΑΠΚ, σύμφωνα με την Ανοικτή δημόσια διαβούλευση για το Έγγραφο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025, ο αναπόφευκτος ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα συνδέεται άρρηκτα με το αυτόνομο αναπτυξιακό δυναμικό του πολιτισμού.

Στο σημείο συνάντησης των τεχνών, των επιχειρήσεων και της τεχνολογίας, οι πολιτιστικοί και δημιουργικοί τομείς είναι στρατηγικά τοποθετημένοι ώστε να κινητοποιούν τις παραγωγικές δυνάμεις σε άλλους τομείς της παραγωγής. Προωθούν τη ζήτηση για εξειδικευμένο καταναλωτικό ηλεκτρονικό εξοπλισμό και εξοπλισμό επικοινωνιών, καθώς και το περιεχόμενο για εφαρμογές πληροφορικής. Οι πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες ενσωματώνονται σε όλες τις αλυσίδες αξίας άλλων βιομηχανιών, έχοντας άμεσο αντίκτυπο σε βιομηχανίες όπως ο τουρισμός. Επιπλέον, όπως έδειξε και η πανδημία, η ψηφιακή πτυχή του πολιτισμού έχει εξελιχθεί σε ουσιαστική τόσο για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών στον πολιτισμό όσο και για τον μετασχηματισμό της δομής και της λειτουργίας των πολιτιστικών ιδρυμάτων. Σήμερα, η τεχνολογία αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα του σχεδιασμού σε όλες τις φάσεις εφαρμογής της πολιτιστικής πολιτικής, καθώς και σε όλες τις αλυσίδες αξίας του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα.

Πολλές ψηφιακές πρωτοβουλίες και έργα πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία δέκα χρόνια, ενισχύοντας τη θέση της Ελλάδας στο χάρτη του ψηφιακού πολιτισμού. Ενώ η χρηματοδότηση μέσω ευρωπαϊκών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, όπως η Ψηφιακή Σύγκλιση, οδήγησε στην υλοποίηση έργων ψηφιοποίησης ιστορικών αρχείων και βιβλιοθηκών, συλλογών τέχνης και αρχαιολογικών συλλογών, οι νέες τεχνολογίες στον πολιτισμό και τη διαχείρισή του άρχισαν να εισάγονται ως αντικείμενο ερευνητικών προγραμμάτων και κυβερνητικών έργων.

Οι πρωτοβουλίες αυτές περιλαμβάνουν τον ιστότοπο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (culture.gov.gr), την ψηφιακή πλατφόρμα του Εθνικού Ευρετηρίου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ayla.culture.gr), τον μόνιμο κατάλογο των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της Ελλάδας (listedmonuments.culture.gr) και τον ιστότοπο

για τις ψηφιακές συλλογές κινητών μνημείων (collections.culture.gr), τον ιστότοπο για την καταγραφή, μελέτη και προβολή της πολιτιστικής δραστηριότητας της περιοχής (festival.culture.gr), τον ιστότοπο και το ψηφιακό αποθετήριο για τα μνημεία της Ακρόπολης Conservation Service (ysma.gr), την ιστοσελίδα και την ψηφιακή εκπαιδευτική πλατφόρμα "Follow Odysseus" (<http://followodysseus.culture.gr/>), καθώς και την ιστοσελίδα για την καταγραφή, τη μελέτη (drasis.culture.gr).

Ο πλήρης κατάλογος των εν εξελίξει και μελλοντικών κυβερνητικών πρωτοβουλιών σχετικά με τη διασφάλιση της ΑΠΚ στην Ελλάδα, μπορεί να βρεθεί εδώ:

<https://digitalstrategy.gov.gr/sector/politismos>

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ:

https://www.namuseum.gr/digital_exhibition/

ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ:

<https://www.theacropolismuseum.gr/psifiako-mouseio>

"Οπτικοποιώντας την ανθρωπότητα": η πρώτη δράση του Δικτύου Μουσείων Σύγχρονου Πολιτισμού του Ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού:

<https://www.emst.gr/exhibitions/optikopoiontas-tin-anthropotita>

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΙΚΟΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΛΟΓΩ ΤΟΥ COVID-19:

<https://covid19.gov.gr/draseis-politismou/>

*

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Η Ρουμανία αποδέχθηκε τη Σύμβαση της UNESCO του 2003 το 2006. Το Υπουργείο Πολιτισμού της Ρουμανίας είναι ο κύριος κυβερνητικός φορέας που διαχειρίστηκε την εκπόνηση της παρούσας έκθεσης, μέσω των υπαγόμενων τμημάτων και φορέων του που ασχολούνται με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά και τις δραστηριότητες της UNESCO. Ο νόμος αριθ. 26 που εκδόθηκε στις 29 Φεβρουαρίου 2008 καθόρισε τον ορισμό της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και των συναφών εννοιών της και περιγράφει τα συγκεκριμένα μέσα για τη διαφύλαξη της κληρονομιάς αυτής στη Ρουμανία. Ο νόμος αποφάσισε επίσης τη σύσταση του Εθνικού Καταλόγου και της Εθνικής Επιτροπής για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (που συγκροτήθηκε με την απόφαση 2236/2008 του Υπουργείου Πολιτισμού) και επισημαίνει την ανάγκη κατάρτισης του Εθνικού Προγράμματος για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ονομάζει επίσης τους κύριους φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την προστασία, την τεκμηρίωση και την προβολή της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η Εθνική Επιτροπή για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (21 μέλη) διορίζεται από τον Υπουργό Πολιτισμού μετά από πρόταση συγκεκριμένων φορέων που ασχολούνται με τον τομέα της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και των συναφών τομέων. Η Επιτροπή προσφέρει εμπειρογνωμοσύνη στην κυβέρνηση σε όλα τα θέματα που αφορούν τη νομοθεσία και τη διαχείριση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Ένα από τα σημαντικά καθήκοντα της Επιτροπής είναι η διαχείριση του Εθνικού Καταλόγου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ο οποίος περιλαμβάνει τη λήψη ανά πάσα στιγμή προτάσεων νέων στοιχείων που υποβάλλονται από κοινότητες, ΜΚΟ, ιδρύματα κ.λπ. Αφού αναλύσει τις προτάσεις που λαμβάνει, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες από την προτείνουσα οντότητα, μπορεί να προσφέρει συμβουλές ή να διορίσει έναν ή περισσότερους εμπειρογνώμονες-μέλη της Επιτροπής για να συνεργαστούν με τα ενδιαφερόμενα μέρη προκειμένου να δημιουργηθεί η τελική μορφή της πρότασης.

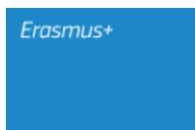

Η Εθνική Επιτροπή της Ρουμανίας για την UNESCO (ΕΣΕ UNESCO) ιδρύθηκε από την ημερομηνία προσχώρησης της Ρουμανίας στην UNESCO το 1956. Με την κυβερνητική απόφαση 624/1995, η Επιτροπή αναδιοργανώθηκε. Η κανονιστική πράξη καθορίζει τον χαρακτήρα της Επιτροπής ως δημόσιου οργανισμού με νομική προσωπικότητα που συντονίζεται από το Υπουργείο Παιδείας.

Υπάρχουν λίγα ερευνητικά ιδρύματα στη Ρουμανία που υλοποιούν συνεχώς έργα τεκμηρίωσης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Το Τμήμα Εθνολογίας του Ινστιτούτου Ρουμανικής Φιλολογίας "A. Philirpide" της Ρουμανικής Ακαδημίας - Παράρτημα Ιάσιο είναι μια ερευνητική μονάδα που διεξάγει έρευνα στον τομέα της εθνογραφίας και της λαογραφίας από το 1968 και σήμερα φιλοξενεί ένα ευρύ αρχείο με έγγραφα που καταγράφουν τον παραδοσιακό πολιτισμό της Ανατολικής και Βορειοανατολικής Ρουμανίας. Το Ινστιτούτο Εθνογραφίας και Λαογραφίας "Constantin Brailoiu" της Ρουμανικής Ακαδημίας στο Βουκουρέστι φιλοξενεί το κύριο λαογραφικό αρχείο της χώρας και συγκεντρώνει μια ευρεία τεχνογνωσία για την έρευνα του παραδοσιακού πολιτισμού στη Ρουμανία.

Το Εθνικό Ινστιτούτο Πολιτιστικής Κληρονομιάς είναι ο κύριος κεντρικός φορέας που εφαρμόζει τις δημόσιες κυβερνητικές πολιτικές στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς στη χώρα. Το Τμήμα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Παραδοσιακού Πολιτισμού εκτελεί προγράμματα και έργα που αποσκοπούν στη διατήρηση, προστασία και προώθηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και του σύγχρονου παραδοσιακού πολιτισμού στη Ρουμανία, καθώς και σε ειδικές έρευνες σχετικά με τα κύρια ζητήματα που συνδέονται με τον παραδοσιακό πολιτισμό, και ειδικότερα με τα παραδοσιακά έθιμα και τα χειροτεχνήματα.

Ορισμένα πανεπιστήμια περιλαμβάνουν προγράμματα σπουδών που αφορούν θέματα άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Το Πρόγραμμα Εθνολογίας του Τμήματος Πολιτισμικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου οργανώνει όλα τα επίπεδα σπουδών (πτυχίο, μεταπτυχιακό, διδακτορικό) για φοιτητές που

ενδιαφέρονται να αποκτήσουν πτυχία εθνολογίας. Το Τμήμα Πολιτιστικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Βόρειου Πανεπιστημιακού Κέντρου της Baia Mare που λειτουργεί στο πλαίσιο του Τεχνικού Πανεπιστημίου της Cluj-Naroca παρέχει μαθήματα στους τομείς της εθνολογίας, των λαογραφικών σπουδών, της πολιτιστικής κληρονομιάς και προσφέρει πτυχία στο πλαίσιο δύο προγραμμάτων σπουδών: πτυχίο εθνολογίας και μεταπτυχιακό στον εθνοτουρισμό και στην εθνολογία και τον πολιτιστικό τουρισμό.

Σε τοπικό επίπεδο, υπάρχουν διάφοροι τύποι θεσμών που ασχολούνται με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά και μπορούν να εφαρμόσουν τα μέτρα που συνιστώνται από τη Σύμβαση του 2003 για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Οι οργανισμοί αυτοί είναι: νομαρχιακά κέντρα για τη διατήρηση και προώθηση του παραδοσιακού πολιτισμού, νομαρχιακές διευθύνσεις πολιτισμού, τοπικά εθνογραφικά μουσεία. Η ευθύνη για τα ζωντανά στοιχεία που υπάρχουν στον εκάστοτε νομό φαίνεται να εμπίπτει σε μεγαλύτερο βαθμό στα καθήκοντα των κέντρων διατήρησης και προώθησης του παραδοσιακού πολιτισμού. Η διατήρηση, η έρευνα, η διαφύλαξη, η μεταβίβαση στις επόμενες γενιές, η προώθηση και η αξιοποίηση του παραδοσιακού πολιτισμού και της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς είναι μια από τις αρμοδιότητές τους.

Έχοντας αυτό κατά νου, οι ακόλουθες παράγραφοι θα παρέχουν μια επισκόπηση των πληροφοριών που διατίθενται στις ιστοσελίδες των έξι κέντρων που υπάρχουν στην περιοχή της Μολδαβίας, τα οποία αντιστοιχούν στους έξι νομούς που βρίσκονται στο βορειοανατολικό τμήμα της Ρουμανίας: Suceava, Botoșani, Neamț, Iași, Bacău, Vaslui, Vrancea και Galați. Όσον αφορά τον τύπο οργάνωσης, ορισμένα από αυτά τα νομαρχιακά κέντρα αποτελούν μέρος μεγαλύτερων δημόσιων οργανισμών (πολιτιστικά κέντρα - Suceava, Galați, Vrancea, Neamț), ενώ τα υπόλοιπα είναι ανεξάρτητοι δημόσιοι οργανισμοί, που υπάγονται στα τοπικά νομαρχιακά συμβούλια.

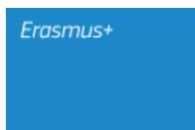
Οι πληροφορίες που παρέχονται από αυτές τις ιστοσελίδες μπορούν να δομηθούν σε δύο κύριες κατηγορίες: γενικά στοιχεία, όπως η αποστολή, οι στόχοι, η ομάδα, τα στοιχεία επικοινωνίας, και ειδικές πληροφορίες, που σχετίζονται με τις δράσεις που αναλαμβάνονται και τις εκδηλώσεις που διοργανώνονται για την έρευνα, τη διαφύλαξη και την προώθηση της ζωντανής κληρονομιάς. Οι ειδικές πληροφορίες, που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας επισκόπησης, βρίσκονται σε διάφορες ενότητες, ανάλογα με το πόσο καλά δομημένες, πλούσιες σε περιεχόμενο και εύκολες στην πλοήγηση είναι οι ιστοσελίδες. Ορισμένες σελίδες καταγράφουν πληροφορίες σε δύο ή τρεις ενότητες, χωρίς περαιτέρω κατηγοριοποίηση- άλλες

έχουν ένα κουμπί στην αρχική σελίδα για κάθε δραστηριότητα- και άλλες παρουσιάζουν μια λογική, δενδροειδή δομή βάσης δεδομένων, που αντικατοπτρίζει τους κύριους πυλώνες και το πλαίσιο των δραστηριοτήτων που διεξάγουν τα εν λόγω ιδρύματα.

Διάφοροι τομείς εκπροσωπούνται ευρέως και είναι καλά τεκμηριωμένοι. Ένας από αυτούς αναφέρεται στα χειμερινά έθιμα. Πρόκειται για έναν τομέα στον οποίο αφιερώνονται εκδηλώσεις κάθε χρόνο σε κάθε νομό της Μολδαβίας, και οι ιστοσελίδες που αναλύονται σήμερα αποτελούν ζωντανή απόδειξη της συνέχειας και της ζωτικότητας αυτών των εθίμων, περιλαμβάνοντας πλούσιες πληροφορίες, κυρίως κείμενο και φωτογραφίες, αλλά και βιντεοσκοπήσεις ομάδων που εκτελούν τα έθιμα ή των αφιερωμένων φεστιβάλ, καθώς και ένα ντοκιμαντέρ (για το "Vălăret" - στο Vaslui).

Το περιεχόμενο που διατίθεται σήμερα στο διαδίκτυο, σε σύγκριση με την κατάσταση που επικρατούσε πριν από μερικά χρόνια, δείχνει ότι δίνεται ολοένα και μεγαλύτερη προσοχή στη σημασία των ψηφιακών μέσων για τη διαφύλαξη και την προώθηση των στοιχείων της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Αναγνωρίζοντας την πρόοδο στην εξεύρεση τρόπων για την καλύτερη αξιοποίηση της τεχνολογίας και των μέσων προσέγγισης του κοινού, είναι δίκαιο να επισημανθεί η ανάγκη να γίνουν περαιτέρω βήματα προς την κατεύθυνση πλουσιότερου περιεχομένου, καλύτερα δομημένων βάσεων δεδομένων και ευκολότερης πλοήγησης.

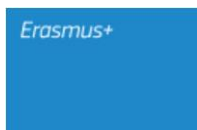
Παραδείγματα έργων ψηφιοποίησης ΑΠΚ στη Ρουμανία:

Το Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς διατίθεται στον ιστότοπο του Εθνικού Ινστιτούτου Πολιτιστικής Κληρονομιάς που λειτουργεί στο πλαίσιο του Υπουργείου Πολιτισμού. Επίσης, άλλα αποτελέσματα ερευνών που πραγματοποιήθηκαν από τους εμπειρογνώμονες του τμήματος άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και παραδοσιακού πολιτισμού του ίδιου ινστιτούτου είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο, όπως οι πληροφορίες σχετικά με τις πρακτικές των χειμερινών διακοπών ή το Ρεπερτόριο χειροτεχνών και παραδοσιακών πρακτικών (<https://repertoriulmesterilor.patrimoniu.ro/>). Ο δικτυακός τόπος e-patrimoni.ro είναι ένας άλλος πλούσιος διαδικτυακός πόρος που είναι αφιερωμένος στο να προσφέρει σε όλους τους ενδιαφερόμενους στοιχεία για διάφορους τύπους άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στη Ρουμανία, είτε ως συγκεντρωτικά στοιχεία για συγκεκριμένες γιορτές, τελετουργίες, έθιμα, λαϊκό ημερολόγιο, είτε ως βιβλία, άλμπουμ εθνομολογίας, εθνογραφίας, λαογραφίας. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, τα πολιτιστικά προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από τον κύριο φορέα χρηματοδότησης του Υπουργείου Πολιτισμού (AFCN - Η Διοίκηση του Εθνικού Πολιτιστικού Ταμείου) προσέφεραν επιχορηγήσεις σε ιδρύματα και ΜΚΟ που υλοποιούσαν έργα τεκμηρίωσης και προώθησης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και σε πολλές περιπτώσεις ο στόχος αυτών των έργων ήταν να διαθέσουν τα αποτελέσματά τους σε ένα πολύ ευρύ κοινό.

Δημιουργήθηκε μια διαδικτυακή πλατφόρμα για την καταγραφή και την πώληση παραδοσιακών τεχνών, φιλοδοξώντας έτσι να προωθήσει γνήσιους τεχνίτες που είναι σε θέση να δημιουργούν αυθεντικά, μοναδικά και βιώσιμα αντικείμενα (<https://iarmaroc.com/collections/mestesuguri>).

Αγροτικά Μουσεία από τη Ρουμανία (Rom. "Muzee de la sat")

- μια πλατφόρμα για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα αγροτικά μουσεία σε όλη τη Ρουμανία μέσω τρισδιάστατων ξεναγήσεων σε μουσεία

- έχει ως στόχο να προσφέρει μια ψηφιακή ακτινογραφία όλων των μουσείων στην αγροτική επικράτεια της Ρουμανίας, προκειμένου να βοηθήσει τα μουσεία αυτά να επωφεληθούν από μια βελτιωμένη διαδικτυακή παρουσία και εικόνα. <https://muzeedelasat.ro/despre/?lang=en>

Ψηφιοποίηση της πολιτιστικής διατροφικής κληρονομιάς της κομητείας Bacău - eCULTFOOD

- ένα έργο που αποσκοπεί στην προώθηση της γαστρονομικής κληρονομιάς της χώρας Bacău μέσω της διατήρησης σε ψηφιακή γεωγραφική μορφή αντιπροσωπευτικών σωμάτων οπτικοακουστικών εγγράφων, τα οποία παρήχθησαν κατά τη διάρκεια ερευνητικών ταξιδιών πεδίου με συνεντεύξεις από άτομα διαφορετικών ηλικιακών ομάδων από την επαρχία Bacău. Το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας ήταν η δημιουργία της ψηφιακής πλατφόρμας e-CULTFOOD ως μια σύνθετη βάση δεδομένων που περιέχει τα αποτελέσματα της έρευνας από τα ταξίδια πεδίου, τα αρχεία και τις βιβλιοθήκες των πρακτικών και των παραδόσεων που σχετίζονται με το φαγητό της περιοχής. <http://ecultfood.ub.ro/geolocation/map/browse>.

*

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΟΥ ΔΙΕΞΗΧΘΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ iNTANGIBLE

Το 2022, οι εταίροι του έργου διενήργησαν έρευνα μέσω ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με σκοπό να εντοπίσουν τις ειδικές ανάγκες και τα κενά της υποδομής και της κατάρτισης στην ψηφιοποίηση των αρχείων της ΑΠΚ στις τέσσερις χώρες που εκπροσωπούνται στο έργο, δηλαδή την Κροατία, την Κύπρο, την Ελλάδα και τη Ρουμανία. Το ερωτηματολόγιο περιείχε 31 ερωτήσεις που αφορούσαν: την ηλικία των ερωτηθέντων, τη γεωγραφική περιοχή, το φύλο, το επίπεδο σπουδών, το χώρο εργασίας των ερωτηθέντων, πληροφορίες σχετικά με τα αρχεία άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς που ανήκουν στα εν λόγω ιδρύματα, το ενδιαφέρον τους για συμμετοχή σε επικείμενα μαθήματα κατάρτισης. Χρησιμοποιήθηκαν διάφοροι τύποι ερωτήσεων: ερωτήσεις κλειστού τύπου, ερωτήσεις ανοικτού τύπου, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Το ερωτηματολόγιο ήταν διαθέσιμο στις τέσσερις γλώσσες του έργου και οι αναλύσεις των απαντήσεων που συλλέχθηκαν έγιναν από τους συγκεκριμένους εταίρους στις τέσσερις χώρες.

Παρόλο που η έρευνα δεν ακολούθησε απαραίτητα την κοινωνιολογική δειγματοληψία, πετύχαμε μια ισορροπία όσον αφορά την ποικιλία των απαντήσεων που λάβαμε από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές στις τέσσερις χώρες, καθώς και όσον αφορά το φύλο, την ηλικία, τα επίπεδα σπουδών και τα ατομικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων. Ως εκ τούτου,

αποκτήσαμε γρήγορα μια καλή ποσότητα πληροφοριών σχετικά με τα κύρια θέματα και τις γνώσεις και τα ενδιαφέροντα της ομάδας-στόχου μας των επαγγελματιών του πολιτισμού.

Στην **Κροατία**, το ερωτηματολόγιο στάλθηκε ειδικά σε επαγγελματίες που εργάζονται στον τομέα των μουσείων, κυρίως σε μουσεία που διαθέτουν εθνογραφική συλλογή στο ίδρυμά τους. Όλοι οι ερωτηθέντες εργάζονται σε δημόσια ιδρύματα με εθνική, δημοτική και νομαρχιακή χρηματοδότηση. Η πλειονότητα αυτών των ιδρυμάτων χρησιμοποιεί ή συμμετέχει σε ευρωπαϊκές προσκλήσεις χρηματοδότησης. Από τα δεκαεπτά συμμετέχοντα ιδρύματα δέκα δεν διαθέτουν αρχεία για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά και οκτώ δεν διαθέτουν καθόλου ψηφιοποιημένα αρχεία. Επτά ιδρύματα επιβεβαίωσαν ότι διαθέτουν εξοπλισμό για ψηφιοποίηση, ενώ τα υπόλοιπα δεν διαθέτουν τέτοια υποδομή. Οι απαντήσεις δείχνουν ότι οι ερωτηθέντες επαγγελματίες του πολιτισμού παρακολουθούν τις δραστηριότητες στην εγχώρια και διεθνή σκηνή σχετικά με την ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και ενδιαφέρονται για πρόσθετη ανάπτυξη ικανοτήτων στον τομέα αυτό.

Στην **Κύπρο**, το 50% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι οι οργανισμοί τους δεν έχουν ψηφιοποιήσει τα αντίστοιχα αρχεία τους, ενώ το 70% απάντησε ότι δεν έχουν ψηφιοποιήσει το αρχείο τους και δεν γνωρίζουν αν και πότε θα προχωρήσει η ψηφιοποίηση. Όσοι ανέφεραν την υπάρχουσα διαδικασία ψηφιοποίησης των αρχείων τους αισθάνονται αβέβαιοι για το πότε το αρχείο αυτό θα μπορούσε να είναι λειτουργικό για χρήση τόσο ως εσωτερικό εργαλείο εργασίας όσο και για ανοικτή πρόσβαση. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων δήλωσε ότι ο οργανισμός τους υστερεί όσον αφορά τη χρηματοδότηση, τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις σε αυτόν τον τομέα. Το 62,5% των συμμετεχόντων ανέφερε ότι είναι πολύ σημαντικό για τους ίδιους και τους συναδέλφους τους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες κατάρτισης σχετικά με την ψηφιοποίηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις από **την Ελλάδα**, μάθαμε ότι η πλειονότητα των ερωτηθέντων εργάζεται στον τομέα της ΑΠΚ και η πλειονότητα αυτών εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα. Τα περισσότερα από τα ιδρύματα στα οποία εργάζονται οι ερωτηθέντες διαθέτουν μια καθιερωμένη βάση δεδομένων αφιερωμένη στην ΑΠΚ. Οι πηγές των εν λόγω βάσεων δεδομένων προέρχονται από ένα συνδυασμό επιτόπιας έρευνας και έρευνας γραφείου, χαρτογράφησης εμπειρογνομόνων και βιβλιογραφικής έρευνας. Τα αρχεία αυτά περιέχουν στην πλειονότητά τους διάφορα είδη εγγράφων (χειρόγραφα, ήχου-βίντεο κ.λπ.). Οι πηγές συλλογής πληροφοριών για την άσκηση της δραστηριότητάς τους είναι επίσης ποικίλες: γραπτά έγγραφα (όπως βιβλία) σε φυσική μορφή ή σε ψηφιακή μορφή, διαδικτυακές πηγές (μέσα κοινωνικής δικτύωσης, YouTube, διάφορες πολιτιστικές εικονικές πλατφόρμες, ιστοσελίδες πολιτιστικών ιδρυμάτων εγχώριας και ξένης τοποθέτησης) και φυσικά η δική τους έρευνα πεδίου. Το 53,3% των ερωτηθέντων υποστήριξε ότι το θεσμικό τους αρχείο είναι τουλάχιστον μερικώς ψηφιοποιημένο, το 33,3% ότι είναι πλήρως ψηφιοποιημένο και το 13,3% απάντησε αρνητικά, ποσοστά που καταδεικνύουν ότι η Ελλάδα έχει ολοκληρώσει μια σημαντική πρόοδο όσον αφορά την ψηφιοποίηση της ΑΠΚ.

Οι περισσότερες απαντήσεις ανέφεραν ότι, παρόλο που τα εν λόγω θεσμικά αρχεία δεν έχουν ψηφιοποιηθεί, υπάρχουν ελπίδες και σχέδια για κάτι τέτοιο. Από την άλλη πλευρά, ένα πολύ υψηλό ποσοστό των Ελλήνων ερωτηθέντων (80%) απάντησε ότι δεν γνωρίζει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών και πρωτοβουλιών στον τομέα της ψηφιοποίησης των ΑΠΚ. Οι λίγοι που γνώριζαν τέτοια παραδείγματα ανέφεραν τον ιστότοπο της UNESCO, πληροφορίες για το θέμα ή την κρατική χρηματοδότηση για την ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς που προσφέρει το Υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδας. Οι ερωτηθέντες ήταν πρόθυμοι να μάθουν για τέτοιες πρωτοβουλίες, και θα τους ενδιέφερε ιδιαίτερα να μάθουν για τους υπάρχοντες τρόπους ψηφιοποίησης, τα προγράμματα χρηματοδότησης τέτοιων πρωτοβουλιών, τον απαραίτητο εξοπλισμό, το εκπαιδευμένο προσωπικό για τέτοια έργα, τα καινοτόμα εργαλεία ψηφιοποίησης της ΑΠΚ, τον τρόπο ορθής ψηφιοποίησης και συνεπώς τη διασφάλιση των δεδομένων της. Πρωτοβουλίες ψηφιοποίησης, όπως διαδικτυακά αρχεία, ψηφιακές βιβλιοθήκες και εικονικές εκθέσεις, έχουν αναπτυχθεί για τη διαφύλαξη και την προώθηση της ελληνικής άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς σε ένα ευρύτερο κοινό. Στόχος αυτών των προσπαθειών είναι να διασφαλιστεί η διατήρηση των παραδοσιακών πρακτικών, εθίμων και εκφράσεων που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής ταυτότητας της Ελλάδας.

Στη **Ρουμανία**, όλοι οι ερωτηθέντες εργάζονται σήμερα σε ιδρύματα που είναι υπεύθυνα για τη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς ή διεξάγουν έρευνα, τεκμηρίωση και προώθηση του παραδοσιακού πολιτισμού της Ρουμανίας ή άλλων εθνοτικών ομάδων της χώρας. Περίπου το 80% των Ρουμάνων ερωτηθέντων απάντησαν ότι το ίδρυμά τους διαθέτει ένα αρχείο που ενδιαφέρει το έργο μας (με πληροφορίες για τον παραδοσιακό πολιτισμό ή την άυλη πολιτιστική κληρονομιά), και τα περισσότερα από αυτά τα αρχεία δημιουργήθηκαν από την άμεση επιτόπια έρευνα που ανέλαβε το ίδρυμα υποδοχής κατά τη διάρκεια των ετών.

Ανάλογα με τη μορφή των αποθηκευμένων εγγράφων, η πλειονότητα αυτών των αρχείων περιλαμβάνει μια μεγάλη ποικιλία εγγράφων (συνδυασμός γραπτών, οπτικών, ηχητικών, βιντεοσκοπημένων αρχείων). Οι πηγές πληροφοριών που χρησιμοποιούν οι επαγγελματίες στη δραστηριότητά τους είναι κυρίως βιβλία σε φυσική μορφή. Όπως επισημαίνεται στην έρευνα, περίπου το 50% αυτών των αρχείων δεν είναι καθόλου ψηφιοποιημένα, ενώ τα υπόλοιπα είναι μόνο μερικώς ψηφιοποιημένα. Όπου αυτή η διαδικασία ψηφιοποίησης βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη, η χρονική στιγμή εκκίνησης πηγαίνει πίσω στο χρόνο το αργότερο την τελευταία δεκαετία. Για τα αρχεία που δεν έχουν ακόμη ψηφιοποιηθεί, σχεδόν το 50% προβλέπει σχέδια ψηφιοποίησης στο μέλλον και έχει αρκετή γνώση των βημάτων, του προσωπικού και του εξοπλισμού που απαιτούνται για την επίτευξη αυτού του στόχου. Μόνο το 40% των ερωτηθέντων γνωρίζει καλά παραδείγματα ψηφιοποίησης που θα μπορούσαν να αποτελέσουν έμπνευση για το δικό τους έργο προς αυτή την κατεύθυνση. Τα θέματα που αναφέρθηκαν ως ενδιαφέροντα για τους συμμετέχοντες στην έρευνα είναι: τρόποι αύξησης της προβολής των βάσεων δεδομένων, ψηφιοποίηση πληροφοριών πεδίου, πρακτικές και τεχνικές που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία ψηφιοποίησης, έργα που σχετίζονται με την ψηφιοποίηση, πηγές χρηματοδότησης για έργα ψηφιοποίησης, πληροφορίες σχετικά με τον εξοπλισμό ψηφιοποίησης, μέσα ανάκτησης εγγράφων, μέθοδοι και τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην αρχειοθέτηση εγγράφων, πληροφορίες σχετικά με την ψηφιοποίηση αρχείων, πώς να ψηφιοποιούνται σωστά, πώς μπορούν να συνδεθούν παρόμοια ιδρύματα, επιτρέποντας την εύκολη πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων.

Συμπέρασμα. Με βάση τις απαντήσεις που συλλέξαμε από επαγγελματίες του πολιτισμού στις τέσσερις χώρες, θεωρούμε ότι η ψηφιοποίηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιοχή αυτή αποκτά δυναμική, αλλά η εφαρμογή της παραμένει έργο σε εξέλιξη.

Έχουν καταβληθεί προσπάθειες για την τεκμηρίωση και τη διατήρηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, ενώ συνυπάρχουν προκλήσεις και ευκαιρίες. Ένα μεγάλο μέρος των αρχείων της ΙΚΧ στις χώρες αυτές απέχει ακόμη πολύ από την εξαντλητική και λειτουργική ψηφιοποίηση. Υπάρχει επίσης αναγνωρισμένη ανάγκη για επαρκή χρηματοδότηση, τεχνικούς και ανθρώπινους πόρους, εκπαίδευση και κατάρτιση στον τομέα αυτό.

